

GURBET KUŞU

Sedat SAVAŞ

Gurbet Kuşu
Sedat SAVAŞ

Kapak Tasarımı
Dr. Enes BAŞAK

Mizanpaj
Fatih KIRMIZIGÖZ

Editör
Esma Nur Ayşe ÇELİK BAŞAK

1. Basım, Eylül 2025

ISBN
978-625-5689-13-9

Yayınevi
Tenha Yayınları
Alpaslan mah., Besmele sok., no 10,
Nurşen apt., kat 4, daire 10,
Meram/Konya
05386685449
www.kitapincele.net

Baskı
Vadi Grafik Tasarım Ve Reklamcılık Ltd. Şti.
İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1
Yenimahalle/Ankara
Tel.: 0312 395 8571
Sertifika No: 47479

ÖN SÖZ

Her insanın ömrü, geride bıraktığı hatıralarla anlam kazanır. Kimi hatıralar bir tebessüm bırakır, kimileri gözlerimizi yaşartır; ama her biri gönlümüzde derin izler taşır.

“Gurbet Kuşu” işte böyle bir hatıra yolculuğunun adı... Yıllarını imamlık görevine adanmış; camilerde, köylerde, kasabalarda insanlara yol göstermiş bir gönül insanının, hayatının en değerli kesitlerini yüreğinden süzerek aktardığı satırlardır bu kitap.

Bu sayfalarda yalnızca bir mesleğin hikâyesini değil; aynı zamanda sabrı, özlemi, gurbetin hüznlerini ve Anadolu insanının tertemiz samimiyetini bulacaksınız. Minberlerden yükselen duaların, köy meydanlarında edilen sohbetlerin, kış gecelerinde yanan soba başındaki muhabbetlerin izlerini göreceksiniz.

Her hatıranın içinde hem bir öğüt, hem de gönülden kopup gelen bir dua gizli. Yazarımızın kalemiyle buluşan bu satırlar, aslında bir ömrün sessiz tanıklarıdır. Bu tanıklık, sadece geçmişi anlatmakla kalmaz; bizlere de bugünümüze ve yarınımıza dair derin bir ders verir.

Onun hatıralarını okurken, sadece bir imamın değil; aynı zamanda bir ağabeyin, bir dostun, bir yol arkadaşının yüreğine misafir olacaksınız.

Dilerim ki bu kitap, her okuyanda kalbe dokunan bir iz bırakır. Çünkü her hatıra, aslında bir hayatın duasıdır.

Dua ve selamla...

ATAMAM ÇIKMIŞ: VAN (MADENCİ, İMAM OLUR MU?)

Meşhur Korupak’a gittik ve sohbet ederken aklımıza atamalar geldi. Hanıma dedim: ”Hanım gel şu karşıdaki internet kafeye gidelim ve şu atama sonuçlarına bakalım. Bak, sana daha önce de söyledim, ben hep rüyamda müftülük arıyorum. Bir bakalım, hiçbir şey kaybetmeyiz”. Hanım önce, ”Hoca bu kaçınıcı oldu. Hep, herhangi bir kadroya atanamadınız, yazısı geldi. Sonuç belli. Oraya vereceğimiz paraya yazık dedi ama yine de ben çok ısrar edince, madem çok ısrar ettin gidip bakalım. Ama benim hiç umudum yok. Sen bu madenden emekli olmaya bak.

Gittik. Sonuç Açıklama ekranına bastığımda, kalbim yerinden fırlayacak gibiydi. Dostum kafe sahibi Çağdaş Bey, ”hocam fazla heyecana gerek yok. İnşallah senin için hayırlısı olsun”, dedi. Sonunda ekran açıldı ve, TC Numaramı ve ekrandaki şifreyi girince önce okuduğumda gördüğüm yazı, ”Sedat Savaş-Van”, yazısı oldu. Acaba yanlış mı okudum deyip tekrar okudum, tekrar okudum. Yazı aynı, değişmedi. Sonra hatırladığım şey ise, hanım sandalyeye oturup kaldı. Adeta sandalyeye yapıştı kaldı. Birkaç dakika kendine gelemedi. Sonra da kendine geldiğinde Çağdaş’a, Oğlum şu sonuca bir de sen bak. Herhalde yine birisi bizim hocaya oyun oynuyor. Tam da bunun tersi yazmalıydı. Hanım hep bu sonuca alışkın olduğu için tersi sonucu bir türlü kabullenemiyordu. ”Olur mu yengeciğim, hocamız resmen devlet görevlisi artık. Hocam hayırlısı olsun, tebrik ederim. Çok uğraştın ama değdi”, dedi.

Neyse bir sonuç çıktısı aldık ve yürüyerek eve geldik. Bu sevinçle herkesi aradık. Dost ve arkadaşlarımız da bu habere çok seviniler. Evet, daha önce de söylediğim gibi, yeni bir hayata yelken açtık. Rahmetli Özal’ın “çağ atladık dediği gibi, biz de sınıf atladık.

Atamamı öğrendiğim 3 Ağustos'tan itibaren hem evde biriken günlük işlerim ve hem de evrak işleriyle uğraştım. Aynı zamanda da madenden ayrılış işlemlerimi yaptım. Önce bir türlü alamadığım senelik izne ayrıldım ve ardından da diğer ayrılış işlemleriyle uğraştım.

Bu arada benim için sınıf atlama ya da bir nevi terfi etmek demek olan bu sevinçli haberi bütün eş, dost, akraba ve arkadaşlarla paylaştık. Kimisi telefonla ve kimisi de bizzat evimize gelerek tebrik etti. Çok güzel oldu. Rabbim, utandırmasın inşallah.

VAN YOLCULUĞU BAŞLIYOR

Sabahleyin güzel bir kahvaltıdan sonra bavulları toplayıp Karesi Ekspresi'ne bindik. Saat 07:00 sularında yolculuk başladı, trene zor yetiştik. Hanımımın uğurlamasını, acilen trene binip benimle vedalaşmasını asla unutamam. Saat 10:00 sularında İzmir-Ulukent'e, oradan da otobüs bağlantısıyla Basmene ve ardından Basmene Tren Garı'ndaydık. Yazıhaneden bilet alıp saat 13:00 sularında Bitlis Taç Firması otobüsüyle garajdan hareket ettik. Hemen söyleyeyim, yolculukta babamla beraberim. Tuhaf duygu ve düşünceler içindeyim. Memuriyete ilk adım atışım ve ilk görev yerim. Tanımadığım, bilmediğim yer ve insanlar... Sonuç olarak, ben yine gurbetteyim.

Evet gurbetteyim ama, sınıf atlayarak madencilikten yani işçilikten memurluğa geçerek. Gurbete bu durumda ve bu halet-i ruhiyede gidiyorum. Hani rahmetli Turgut Özal'ın bir sözü vardı: Çağ atlamak. Ben de sınıf atlardım. Kolay olmadı. 1991'de mezun oldum ve bu 15-16 yılın içinde öğrencilik, evlilik, işçilik ve patronluk var. Patronluk dediğim de, 2001-2002 yılları arasında Okul Kantini işlettim. İstasyondaki o küçük okulun mütevazı kantini bana hayat hakkında çok şey öğretti. Okul müdürü Ünal Bey'le samimiyetim vardı ve askerden geldiğimde işsizdim. Aynı zamanda okulda hizmetli olarak çalışan Rıdvan Çağlayan'la

samimiyetimiz ilerledi. Rıdvan, ilkokuldan arkadaşım. Biz sabahçıyken, o da öğlenciydi. Rahmetli Ünal Şan gibi panik-atak bir adama yıllarca sabredebilmesi bile ne kadar iyi birisi olduğunu gösterir. Bunu da yazmadan geçemedim.

Tabii ki, diğer işleri de küçümsemiyorum. Muhasebe şirketinde, ovada, mandırada, sanayide ve madende çalıştım. Bunlar beni hayata hazırladı. Ayaklarımın üstünde durmamı sağladı. O küçük kantin ve sanayide yedek parça satarak ticareti, madende ise madenciliği öğrendim. Bunların yanında madenciliğin yeri ayrıdır. Zaten Soma'da yaşayıp da yolu madene düşmeyen pek yoktur. Benim için ne de olsa, baba mesleği. Bunlar hayatın gerçekleri. Bu iniş ve çıkışlar herkesin hayatında vardır. Önemli olan bunlardan ders çıkarıp hayatı ona göre yaşamaktır. Bunlar aynı zamanda birer tecrübedir. Görelim bakalım, bir madenci imam olursa, ne olur?

ÇATAK İLÇE MÜFTÜLÜĞÜ: 10.09.2007

Aşağı yukarı 28 saatlik uzun, çileli ve bol molalı yolculuktan sonra saat 17:00 sularında Van'a geldik o meşhur Emniyet Binası'nın önünde indik. Ama öncesinde Malatya'yı geçtikten sonra Doğu kendini göstermeye başladı. Sarp ve yalçın dağlar, kıvrım kıvrım bitmeyen yollar, insanların içine sinen terör korkusu, sürekli asker ve polis aramaları, yorgunluk ve bitkinlik...Ayrıca dikkatimi çeken şey, evlerin çatılarının çinko kaplı olmasıydı. Kendimi Hong Kong'ta zannettim. Ama helal olsun, babamdan çıt çıkmadı. O da çok yoruldu ama çaktırmadı. Akşam da Van EGM'de Emniyet Amiri olan lise arkadaşım ve aynı zamanda akrabamızın kızıyla evli olan İsmet Bey'in evinde misafir olduk. Bir hayli eskilerden konuştuk. Bu aile orada bulunduğum sürece bana sahip çıktı. Allah razı olsun, iyiliklerini unutamam. Sabahleyin de güzel bir kahvaltı yapıp Çatak minibüslerinin bulunduğu yere vardık. Bindığımız arabada Ordu-Gölköylü asker öğretmen Mehmet Hoca'yla tanıştık. Tayini

Erzurum'a çıkmış ama asker öğretmen olarak Çatak Lisesi'ne gelmiş. Neyse, yaklaşık 1-1. 5 saatlik bir yolculuktan sonra Çatak'a vardık. Resmi muameleleri yaptık, evrakları imzaladık. Diyanet'in atadığı 6.000 (altı bin) kişiden birisiydim. KPSS'den almış olduğum 77 küsur puanla Van-Çatak'a atanalar içerisinde ilk sıralardaydım. Memur İkrâm Bey, çok sıcak ve samimi birisi. Aslen Ağrı-Patnoslu. Sohbet ettik ve bize çay söyledi.

EMİN AĞA'NIN EVİNDEYİM: 10.09.2007

Emin Ağa'nın evine akşam oğlu Ağa Ertaş'ın minibüsüyle geldik. Ağalık adamın içine işlemiş olacak ki, oğlunun ismini bile Ağa koymuş. Aynı zamanda babamla beraberiz. Dillerini bilmiyoruz ama Allah'tan biraz Türkçe biliyorlar. Önce tanışma faslı ve ardından yemek yendi, çaylar içildi ve sohbet yapıldı. Babamla 40 yıllık dost gibi kaynaştı Emin Ağa. İnsan her ne kadar memleketten ayrı olduğu için hüzünlü; buraları pek bilmediği için tedirgin ve yeni olduğu için heyecanlı da olsa, insanlar bana sıcakkanlı gibi geldi.

Neyse, gece Emin Ağa'nın oğlunun evinde yattık. Sabah kahvaltıdan sonra Ağa'nın minibüsüyle Çatak'a doğru yola çıktık. Ben sigorta işlemleri için Van'a gittim. İşlerimi halledip saat 16. 00 gibi Çatak'taydım. Babamla buluştuk.

BABAMI UĞURLADIM VE KURSA BAŞLADIM:

Sabahleyin Ağa'nın arabasıyla Çatak yoluna düştük. Ben kursa gidecek ve babam da memlekete gidecekti. Şehre vardık, babamla vedalaştık ve ben kursa gittim. Babam da Ağa'nın arabasıyla Van'a gitti. Oradan da memlekete gitti. Doğrusu içim buruktu ama insan bazen duygu karışıklığı yaşıyor böyle yerlerde. Sadece vedalaştık ve ben başka hiçbir şey diyemedim.

Kurs faydalı geçiyor. Pratik fıkhi bilgiler(nikah, cenaze, bayram namazları vb.) ve Kur'an-ı Kerim derslerini görüyoruz.

Ayrıca mezhep farklılıklarından kaynaklanan meseleleri de detaylı gördük. Kursu Zekeriya Sarıbulak hocamız ve İlçe Müftümüz ve amirimiz Muhsin Bey yönetiyor. Eğlenceli ve öğretici geçiyor. Arkadaşlarım da iyi insanlar. Kendileriyle kurs ve toplantılarda görüşeceğiz inşallah. Kurs sabah 09:00 gibi başlayıp akşam saat 16:00'ya kadar sürüyor. Ondan sonra biraz çarşı turu, muhabbet, sonra da köy arabalarına binip görevli olduğumuz köylere gidiyoruz.

İLK TERAVİHİMİ KILDIRDIM: 20.09.2007

Akşam saat 18:00 sularında yine Ağa'nın arabasına bindim. İlk teravihimi kıldıracağım için biraz da heyecanlıyım. Ama akşam yolda saat 19:30 sularında patlayan lastik buna izin vermedi ve böylece ilk Teravih Namazı bizim için iptal olmuş oldu. Akşam Ziya Dayı'nın evindeki Van'a taşınan oğlunun bıraktığı odaya taşındık. Sabahleyin de Ağa'nın evinden eşyaları getirdik ve ben yine kursa gittim. Akşam ise ilk teravih namazını kıldırđım. Herhangi bir sorun çıkmadı, çok beğendiler.

MÜFTÜMÜZ MUHSİN BEY VE KURS ARKADAŞLARIM:

Amirimiz Muhsin Bey aslen Elazığlı olup samimi ve iyi bir insandır. Hoşgörölü ve anlayışlıdır. Kurs Arkadaşlarım: Tokat-Erbaalı Mustafa Akbulut; Eskişehir-Günyüzü'nden Mustafa Çam, Kayseri-Develi'den Abdurrahman Akkuş, Bursa-Orhaneli'nden Muammer İlhan, Van-Çatak'tan Adem Abukan, Van-Erciş'ten Emrullah Kasımoğlu ve Hatay-Yayladağı'ndan Süleyman Gürbudak.

ÇATAK'A YÜRÜYEREK GİTTİM: 15.09.2007

Kursun son günü ama, Ağa'nın arabası ortalıkta yok. Korucuları götürmüş, saat 09:00 gibi gelir dediler. Gelmedi. Sonra kısa yolu gösterdi ve belki muhtarın arabası gider, dedi. Köye vardım, muhtar uyuyormuş, saat 15:00 gibi gidecekmış. Ben de

Kerem Hocamla biraz konuşup Çatak yoluna yaya olarak koyuldum. Saat 11. 00 sıralarında kursa katılabildim.

KÖYDEYİM: 17.09.2007

Kurs bitti artık, iyi bir bahaneydi şehri görmek ve arkadaşlarla buluşmak için ...Ama o da bitti. Ramazan'dan sonra yine bizi kursa alacaklarmış. İyi olur. Burada zaman zor geçiyor. Bir de mübarek Ramazan-ı Şerif Ayı'nın getirdiği sessizlik var. Bu sessizlik yalnızlığımı eklenince insan çıldıracakmış gibi oluyor. Gurbet elde, dilinden, sözünden anlamadığımız insanlar arasında, insan iliklerine kadar gurbeti yaşıyor.

Burada, ayın 12'sinde yerleştiğim Ziya Dayı'nın odasındayım. Dünürü Bilgi Köyü'nden Ahmet Dayı'yla iki gündür muhabbetim güzeldi. Oğlu İzmir'de çalışıyormuş, eğlencelerde saz çalışıyormuş. Onunla bazen oturup sohbet ediyor ve bazen de yürüyüş yapıyorduk.

AHMET DAYI AYRILDI:

Ahmet Dayı çok iyi bir insan, biraz da dertli. Yaş haddinden koruculuğu bıraktırmışlar. Oradan alacağım tazminatla yer alacağım diyor. Oğlunun işi sabit değil, ya İzmir'e ya da Van'a yerleşirim diyor. Yani oğlu nereye o da oraya. Bugün gitti, Ziya Dayı da onu uğurlamak için Çatak'a gitti. İyice yalnızlaştım.

ALTYAPI İŞİNDE ÇALIŞTIM:

Genelde sabahları namazdan sonra 08:00-08:30 sularında kalkıyorum. Daha sonra da saat 10:00'a kadar K. Kerim okuyor, günlük yazıyorum. Saat 10:00'dan sonra biraz geziyorum. Arkadaşlarla, tanıdıklarla ve ailemle telefonlaşıyorum. Yani bir nevi haberleşmeyi sağlıyorum. Bulunduğum odada telefon çekmiyor. Ben de odanın önündeki damın üstüne çıkıyorum ve bazen de tarlaların yüksek yerlerine çıkıyorum.